

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru mozaic:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timb. de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada P. Olăse Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la libr. 'rii.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înalță.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria 'Tipografiei', societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat 'la loterie'.

Greșeli vechi — recunoscute.

(m.) Zilele aceste deputatul Pildner a publicat în ziarul nemțesc și acum guvernamental »Budapester Tagblatt« un articol cu titlul »Schatten der Nationalitätenpolitik«, care ne interesează mai de aproape.

Pildner constată între altele, că o urmare rea și păgubitoare pentru Ungaria sunt emigrările în general, ear' în special emigrarea multor puteri intelectuale, cari își părăsesc patria în urma politicii șoviniste și greșite de naționalități.

Locuitorii Ungariei nordice emigrează în America — zice Pildner — pe când cei din Ardeal cu deosebire Români, Secui și Sași din comitatele sud-estice merg în Orient, în special în România. Elementul emigrat aici începând de la zileri și vizitii până la maeștri și marii industriași, apoi numeroșii apotecari, medici, ingineri, amployați, etc. are un rol foarte însemnat... Dar' nu numai în Orient și dincolo de ocean emigrează cetățenii Ungariei. Aproape tot așa de mare e numărul acolora cari au emigrat în Austria.

La întrebarea, care este cauza acestei aparițiuni, Pildner răspunde, că în parte este miseria, mișcarea comercială neînsemnată ș. a., dar' aceasta stă numai pentru clasele inferioare și de mijloc. Elementele inteligente ale naționalităților emigrează din cauza politicii șoviniste de stat, pentru-că nu toți cetățenii nemaghiari se știu viți în planul prim ca »buni patrioți«.

»Adese-ori din motive de nimic se întâmplă — zice Pildner, — că tineri deștepti și capacitați, dacă aceștia din întâmplare aparțin naționalităților, nu se angajează din partea statului ca lucrători pentru trebuințele patriei«.

Acești tineri capacitați, preterați din partea guvernelor ungurești, trec în țările vecine și fac cele mai frumoase cariere, pe cari în patria lor nu le pot face.

Pildner amintește drept dovadă faptul, că în un singur district judecătoresc din Austria, în districtul Graz, se află patru Sași din Ardeal aplicați ca notari publici, pe când în întreaga Ungaria abia este un singur Sas în un astfel de post.

Dar' noi știm și alte exemple. Unde sunt emigrații nostri din România? Din aceștia au eșit multe și cele mai bune puteri didactice ale României, apoi ingineri de frunte, medici și amployați până sus la ministere. De present un șef de secție în minister și un secretar ministerial sunt Români ardeleni.

Toate aceste arată, că cei-ce emigrează n'au fost aplicați în oficii din partea guvernelor ungurești, nu din cauză că n'ar fi capacitați și destoinici pentru servicii de ale statului, ci din alte cauze, în dosul cărora stă șovinismul. La noi tinerul Român, Slovac sau Sas, dacă vrea să intre în serviciul statului trebuie să se lapede de neamul seu, să nu mai vorbească în limba sa maternă și să se umilească în tot chipul înaintea acolora, cari îi dau »pânea ungurească«, căci altcum nu înaintează.

Acest lucru îl fac foarte puțin, căci foarte puțin sunt Moldovani Gergely-i și de aceea statul nu aplică »străini«. Lui dintre naționalități îi trebuie rengați, tiritori, ear' nu bărbați integri și cu caracter neșovăitor. De aceea lasă puterile cele mai bune să-și părăsească patria și să facă servicii altor țări.

»Prin aceasta țeara perde multe puteri prețioase« — zice Pildner, — dar' cine e de vină? Sistemul șovinist înăgurat.

Tot acestui sistem șovinist este a se atribui, că statul denumește în ținuturi de naționalități amployați, cari nu știu boabă din limbile ținutului și nici nu-și dau silința a învăța aceste limbi »străine«.

»Astfel de amployați — zice Pildner — cari cred, că poporul e pentru ei și nu ei pentru popor, sunt siliți a folosi de talmaciu în oficiu pe câte un

servitor sau diurnist, cari pricep limba poporului«.

Pildner constată, că astfel de amployați, cari fac spionaj și pe orice cale voesc a-și câștiga merite »patriotice«, compromis în fața popoarelor statul ungar.

Eată două mari greșeli ale șovinismului dominant. Ele sunt greșeli vechi, practicate de mult și de mult constatate din partea naționalităților, în presă, în întruniri și unde numai s'a dat prilej.

Acum ele sunt recunoscute și din partea unui deputat guvernamental, în o foaie de a guvernului și sunt combătute în un articol, în care la sfârșit se zice: »Aceste lucruri sunt foarte triste, aici e de lipsă schimbare, sunt necesare reforme în interesul statului«.

Să fie aceasta semnul unui început bun de a îndrepta greșelile și păcatele vechi ale șovinismului? Nu ne vine a crede.

Sibiu, 23 Nov. n.

Delegațiunile. Parlamentul maghiar va face Luni alegerile pentru delegațiuni. Se crede, că delegațiunile, convocate, cum se știe, pe 30 Noemvrie, nu-și vor pute termina lucrările până la finea anului, de aceea ministrii comuni vor cere înainte de toate votarea unei indemnizări, ca să nu fie împedecați în conducerea afacerilor comune în lipsa votărei bugetului.

Intervenția Coroanei. Monarhul continuă a face tot posibilul ca situația să se limpezească în Austria și cabinetului Clary se-și se ușureze poziția. Aproape toți bărbații mai de valoare politici din Austria au fost chemați la palat și Monarhul s'a întreținut foarte viu cu ei, asupra situațiunei încurcate politice. Mercuri după amiază a fost primit în audiență Dr. Lueger, primarul Vienei, cel mai mare contrar al pactului cu Ungaria și Dr. Engel, Ceh, cel mai mare contrar al contelei Clary, actualul prim-ministru austriac. Acest din urmă se zice că ar fi declarat Monarhului, că deputații cehi slau sub influența poporului ceh, trebuie să facă deci aceea ce cere poporul dela ei, și că contele Clary a cauzat mare durere poporului ceh, prin revocarea ordonanțelor știute. De altcum, ei, Cehii, nu sunt contrari cabinetului Clary, ci persoanei prim-ministrului Clary. Monarhul a accentuat în fața tuturor bărbaților politici, primii în audiență, interesele mari ale monarhiei, și le-a dat a înțelege, că votarea bugetului, și votarea pactului cu Ungaria, încă înainte de Anul-Nou, e o absolută necesitate. Presa din Austria crede că intervenția Monarhului va fi încoronată de bun succes.

Regularea valutei. Ieri, Mercuri, a predat ministrul austriac de finanțe zece milioane de florini băncii austro-ungare, în scopul bătărei pieselor de cinci coroane, în argint. Tot atunci a predat băncii și ministrul maghiar de finanțe o sumă tot atât de mare și în același scop. Pieseile nouă de câte cinci coroane vor fi puse în circulație cu începerea anului ce vine.

Quota. Faptul, că comisiunea austriacă s'a declarat gata a continua pertractările cu comisiunea maghiară în chestia cotei, a cauzat mare bucurie eghemonilor nostri. Au și răspuns imediat, pe cale telegrafică, se vină Austriacii cât de curând la Budapesta, că sunt așteptați cu brațele deschise. Și au venit Austriacii, pertractările s'au continuat, ear' rezultatul l'am dat ieri. S'a ajuns înțelegerea dorită și cota s'a stabilit pe zece ani astfel: Ungaria 34.4, Austria 65.6. Cercurile politice

maghiare sunt vesele de această întorsătură dată chestiei, atât de mult discutată, ear' parlamentul maghiar va lua, în ședința de astăzi, cu plăcere la cunoștință raportul ce l-i l va prezenta comisiunea, despre acest îmbucurător succes. Rămâne să mai vedem ce va zice parlamentul austriac.

Studentii din București, au organizat, Luni, cu ocazia sărbării numelui marelui domn român Mihail-Viteazul, o manifestațiune la statua din fața universității, depunând și o coroană. S'au ținut mai multe cuvântări. Cu drapelul în frunte, apoi, și întovărășiți de un public numeros, studenții au pornit spre locuința bătrânului luptător național V. A. Urechia, unde studentul Brăescu C. a ținut o cuvântare, aducând omagii de dragoste și admirațiune valorosului luptător naționalist, din partea studenților, pentru triumful reformat la congresul orientaliștilor și pentru sublimul seu devotament în chestia națională. Dl V. A. Urechia, foarte mișcat de manifestația studenților, le-a mulțumit într-o cuvântare inimioasă, îndemnând pe studenți să lupte pentru neam și pentru patrie. O delegațiune de vreo 30 studenți, în urmă au pornit spre locuința dlui Gr. Tocilescu, profesor universitar, aducându-i și lui omagii de admirațiune pentru triumful dela Roma. Dl Tocilescu a răspuns mulțumind studenților și asigurându-i de dragostea lui. Studenții apoi s'au împrăștiat, după-ce au decis expedirea unei telegrame către dl P. P. Hașdeu, savantul profesor universitar.

Din Blaj.

SINODUL ARCHIDIECESAN.

— Raport special. —

— 22 Noemvrie.

Azi s'a deschis aci de mult așteptatul sinod al archidiecesei gr-catolice române de Alba-Iulia și Făgăraș. Importantele motive cari au urgit convocarea acestui sinod, pericolul de care e amenințată biserica noastră națională, românească, fac ca în aceste zile destul de vitrege și de altcum, atențiunea tuturor Românilor să fie îndreptată spre Blaj.

Blajul n'a lucrat nici-odată contra binelui obștei românești, și nici acum, de bună-seamă nu face nimic ce ar fi potrivit intereselor neamului românesc.

Membrii întregului acest sinod sunt conștiți de greutatea situațiunei și de responsabilitatea față cu viitorul, și față cu întreg neamul românesc.

Cerul este înorat și prin ceața dimineții răsună glasul clopotelor dela mănăstire, aducându-ne aminte că nu este Dumnezeu părinților nostri.

Preoții venerabili se opresc pe treptele catedralei — pare-că un spirit dumnezeesc ne pătrunde și sufletul și gândul și mai vibrează un tremur din a trecutului mărire, grăindu-ne tainic ce sfânt e locul acesta, ce vii și neperitoare au rămas exemplele părinților nostri și cum ne-au precisat ei din acest loc drumul ce avem noi a-l merge!

Apoi întăriți prin rugăciunea cea sfântă, se îndreaptă cu toți spre sala de ședință; pare-că cerul e mai luminat și inimile mai hotărâte.

La orele 9^{1/2}, întră în sală I. P. S. Sa metropolitul Victor, primit cu o însuflețire și dragoste sinceră.

Cuvântul de deschidere este la înălțimea dorită, iubirea de lege, de limbă și de neam este farul conducător, care a încălzit toate inimile, și înseninând frunțile tuturor a umplut sufletele noastre de speranțe și mângăiere.

Acestei bucurii l-a dat expresiune protopopul Solomon din M-Ludoș prin cuvinte alese, asigurând pe I. P. S. Sa că clerul și poporul întregi archidiecesei este gata la orice jertfă spre binele și mărirea bisericii noastre naționale.

Conform programului s'au ales patru notari și după aceea s'a purces la verificarea membrilor sinodali, verificându-se toți membrii aleși, afară de preotul Lupan, care în fața acuzelor grave ridicate în contra sa nu-și a însinuat ccedenționalul.

Apoi s'au ales patru comisiuni, cărora li-s'au încredințat studiarea agendelor acestui sinod.

La propunerea I. P. S. Sale s'au primit și expedat din plenul sinodului adrese omagiale Prea Sfinției Sale Papa Leo XIII-lea în limba latină și

Maiestății Sale Francisc Iosif în limba română.

După acestea s'a ridicat ședința primă, rămânând ca după amiază și mâine, preoțimea gr-cat de Alba-Iulia și Făgăraș să dea dovadă despre iubirea sa de neam și lege.

Să sperăm, că conclusele luate vor fi și demne și realizabile.

Judecătorile cu jurați.

V.

(Lup.) După o pauză lungă de treizeci de ani, dieta maghiară a revenit asupra ideii introducerii judecătorilor cu jurați în țeară, chiar și pentru crime mai grave ordinare; și spre acest sfârșit a votat în anii din urmă toate legile necesare, cari au fost sancționate și promulgate în toată regula, ear' cu începerea anului 1900 intră toate în viață.

Legile ungare, cari se refer la introducerea judecătorilor cu jurați, sunt următoarele:

Art. de lege XXXIII. din 1897: »Despre organizarea judecătorilor cu jurați«;

Art. de lege XXXIII. din 1896: »Despre procedura penală« și

Art. de lege XXXIV. din 1897: »Despre cercul de competență al judecătorilor cu jurați«.

Pe când la anul 1848, când asemenea se intenționase introducerea instituțiunei din întrebare și pentru crime și delict ordinare, s'a ținut în vedere numai binele tuturor cetățenilor, și alta nimie: la compunerea și votarea legilor înșirate mai sus tocmai de acest lucru nu s'a ținut cont, ci din contră, s'a făcut, ca binefacerile noiei instituțiunei să nu se estindă deopotrivă și în mod egal asupra tuturor cetățenilor.

Cei mai mulți cetățeni ai patriei noastre sunt puși în imposibilitate de a se scuti la umbra binefăcătoare a judecătorilor cu jurați, pentru-că de astădată s'a făcut deosebire între popor și popor, între cetățean și cetățean, și dreptul de a fi jurat s'a dat numai Maghiarilor și celor-ce știu ungurește, prin ce apoi cel mai fundamental principiu al judecătorilor cu jurați, de a fi judecat fiecare de către semenii sei, a devenit ilusoriu din capul locului.

Principiile fundamentale, pe cari e întemeiată la noi instituțiunea judecătorilor cu jurați, sunt adevărate următoarele:

Pe lângă jurați mai funcționează și o judecătorie colegială, tribunalul, care conduce desbaterile și croește pedeapsa, — având jurații să se restrângă exclusiv numai la constatarea și decretarea vinovăției sau a nevinovăției inculpatului.

Numărul juraților e stabilit în douăsprezece, pentru fiecare pertractare judecătorească. În cazul unei egalități de voturi se privește de valid votul negativ, adevă negarea vinovăției.

Îndreptățirea de a fi jurat și de a exercia funcția de judecător e făcută pendentă dela o anumită sumă de dare ce o plătește cetățeanul, adevă dela cens, și dela împlinirea anului 26 de etate. Censul, stabilit în minimul de 20 coroane, s'a cerut pentru independența materială a juratului, ear' etatea mai matură, pentru-ca cel-ce e chemat să judece asupra altora, să aibă și el o anumită praxă și experiență de viață.

Tot ca principiu fundamental e trecut în legea despre organizarea judecătorilor cu jurați și cerința ca jurații se știu vorbii și scrie ungurește.

Principiul acesta e însă foarte greșit, pentru faptul, că, după-cum am spus mai sus, tocmai pe calea aceasta nu se ajunge scopul pe care-l urmărește instituțiunea judecătorilor cu jurați; și cei-ce n'au »fericirea« să fie Maghiari, când vor avé să steie în fața judecătorilor cu jurați, se vor afla în fața unor oameni cari nu-i înțeleg, nu le cunosc firea, nu le cunosc datinile și moravurile.

O altă parte rea a legii noastre despre organizarea judecătorilor cu jurați e selecțiunea, adevă alegerea juraților. Din listele compuse be pasa censului, se aleg numai oamenii în cari organele puterii de stat, însărcinate cu efectuarea selecțiunei, au destulă încredere, din punct de vedere, la aparență morală, dar' în fond — politic. Ear' această dispoziție, trecut în legea ungăară, detrage mult din liberalitatea instituțiunei din întrebare.

De altcum spiritul legii îl vom cunoaște din însuși textul legii. Aici, la locul acesta, ne mărginim a mai constata, că dietei maghiare li-s'a atras atențiunea asupra nedreptății ce li-se face naționalităților nemaghiare din țeară, prin condițiunea pusă, ca jurații să știu vorbi și scrie ungurește; pentru-că prin această cetățenii vin împărțiți în clase; unii vin preterați, alții preterați, ceea-ce nu corăspunde de loc spiritului timpului, care cere egalitatea de drepturi pentru toți și întru toate.

Punctul acesta de vedere l-au reprezentat în dieta maghiară deputații sași; dar' n'au putut să convingă pe condeputații lor maghiari despre corectitatea vederilor lor, căci condițiunea cunoașterii limbei maghiare a fost totuși votată, cu motivarea, că: »în cas contrar ar fi periclitată autoritatea statului ungare«.

În casa magnaților apoi, Dr. Iosif Gall a cerut, ca în ținuturile locuite de nemaghiari, jurați se poată fi numai cei-ce cunosc și limba vorbită în ținutul respectiv, dar' nu a fost primită nici această propunere, care forma minimul ce se putea da și naționalităților nemaghiare din țeară »fără a se periclitata autoritatea statului ungare«.

Atât dieta maghiară, cât și casa magnaților, s'a pus pe punctul de vedere, că de treizeci de ani justiția țerei se face în limba ungurească, și că prin urmare, în limba ungurească are să se facă ea și mai departe; de aceea, e neîncunjurat de lipsă, ca jurații să știu ungurește, pentru-ca să poată înțelege mersul pertractărilor judecătorești.

Abstrăgând dela faptul, că punctul acesta de vedere e contrar egalității de drept, care trebuie se existe în fiecare țeară cu mai multe popoare, — prin urmare, nu poate fi ridicat la principiu de drept, nici chiar din partea unei legislative ungare, — dar' e chiar lipsit de ori-ce basă legală.

Nu numai rațiunea ne spune, că nu cetățenii sunt puși pe seama judecătorelui, ci judecătorul pe seama cetățenilor, și că prin urmare, judecătorul trebuie să caute ca să se poată înțelege cu cetățenii, și nu viceversa: ci legile noastre, aflătoare în viață, o spun apriat, că așa trebuie să se întâmple.

Avem lege, care dispune, ca fiecare cetățean chemat în fața judecătorelui să fie ascultat în limba sa, și ca procesul verbal ce se ia cu el, să fie redactat în limba sa.

Dacă astăzi nu se face așa, și dacă de treizeci de ani nu se face așa, nu e semnul că n'ar fi bine așa, și că n'ar trebui să se facă așa, ci e semnul, că de treizeci de ani se face abuz cu legea pozitivă, care în modul acesta e despectată și — violată. Ear' din abuzul comis în jurul executării unei legi sancționate nu se poate forma — principiu de drept.

Dar' nu motive politice, cari ușor ne-ar pute face să stăm încâtva preocupafi în fața aprecierilor ce vrem să le aducem modului de organizare a judecătorilor cu jurați din țeara noastră, ci motive curat umanitare au să fie acelea, cari ne conduc la croirea sentinței. Și aceste motive umanitare ne impun rostirea unui verdict de reprobare și de condamnare asupra organizării judecătorilor noastre cu jurați, făcută așa cum s'a făcut.

Ne vom explica în — articolul următor.

O zi de sărbătoare.

— Raport special al „Tribunei”. —

Hida, la 18 Noembrie 1899.

În 16 Noembrie n. înainte de amiază s'a ținut în *Dârja* sinodul tractului protopopesc cu participarea aproape a întregii preoții tractuale, sub conducerea vrednicului protopop rever. domn *Ioan Hășegan*.

Între agendele acestui sinod a fost și desbaterea congruei, autonomia bisericească și participarea tractului la iubileul de 200 ani a *unirii*.

Despre rezultat s'a făcut raport special; eu mă voi ocupa numai cu a doua festivitate din ziua aceea, care de mare bucurie ne-a fost tuturor.

Reverendisimul domn *Ioan Hășegan*, protopop al tractului gr-cat. al *Dârjei* și asesor consistorial, și-a sărbătorit tot în această zi iubileul de 25 de ani a preoției și a căsătoriei sale.

În comună era o mișcare neobișnuită. Numeroși preoți din tract și afară de tract prieteni, adepți ai iubilantului protopop, veniau rînd pe rînd, apoi poporul credincios din comună și reprezentanții poporului din comunele tractuale, cari asemenea au sărbătorit această zi, au format podoaba cea mai frumoasă a acestei festivități.

După solemnă misă de dimineață, celebrată de un mare număr de preoți, în frunte cu dl protopop, a urmat sinodul, care a ținut până la orele 1 după amiază.

Pe atunci școala destul de spațioasă — edificată de dl protopop — era în desuț de preoție, de corpul didactic, de inteligență română, bărbăți și o frumoasă cunună de dame și de un mare număr de popor.

După ce dl protopop într-o vorbire frumoasă a încheiat ședința sinodului, s'a ridicat dl *Ilie Șerban*, parohul *Păzuleștii* și notat tractual, și a felicitat pe dl protopop în numele preoției tractuale.

Sfîrșindu-și dl Șerban discursul s'a ridicat dl *Ioan Deac*, parohul *Cristurului*, și robind un discurs într-adevăr festiv, a predat în numele preoților protopopului iubilant ca semn de iubire, alipire și supunere un frumos lanț de aur, pe care cu mândrie l-a așezat la grumazul vrednicului protopop.

Mare a fost surprinderea și bucuria protopopului, văzînd semnele atât de evidente de dragoste din partea scumpei sale preoții, dar mai mare i-a fost bucuria și emoțiunea, când i-s'a predat al doilea cadou, lucrat de doi preoți tractuali.

Acest cadou e tabloul lui *Avram Iancu*, regele munților în fruntea oștilor române, desemnat de preotul *Borzei*, și cuprins într-un cadru sculptat de mîna preotului din *Sân-Mihail*.

Când i-s'a predat acest tablou fericitului iubilant, lacrimi i-a inundat ochii și copleșit de lacrimi a răspuns preoției, că „*fiului muntelui nu i-s'a putut da mai potrivit cadou, decât portretul regelui munților*”.

I-s'au mai oferit o mulțime de lucruri mai mîrunte din partea aderenților iubilantului protopop.

După ce s'a sfîrșit aceste festivități, toți cei prezenți ne-am dus la casa dlui protopop, unde ne-a așteptat o masă ospitală, la care au participat mai mult de 60 persoane, dame, preoție și corpul învățătoresc și inteligența română și străină. Poporul încă a fost așezat și tractat la loc convenit.

Dintre inteligența română tractuală a participat la aceste fapativități dl *Alexandru Nemes*, jude reg. în pensiune și proprietar în *Dârja*.

Dl *Victor Illyés*, mare proprietar în *Recea-Cristur*, și

Dl Dr. *Simion Tămășiu*, avocat în *Hida*; mulți dintre cunoscuții absenți l-au felicitat pe cale telegrafică, așa de es. familia *Mureșan* din *Jibou*, dl Dr. *Vasile Gyorko* și alții.

Rîndul toastelor l'a început domnul casei, iubilantul protopop, pentru Escelența Sa *Victor Mihályi*, arhiepiscopul și metropolitul Albei-Iulia și Făgăraș.

Dl *Ilie Șerban* a felicitat pe dl protopop, dl *Ioan Șerban* pe vrednica sa soție.

S'a rostit apoi o sumă de toast pentru inteligență, pentru preoție, pentru învățători și pentru popor.

Almășanul.

DIN BEIUȘ.

— Festivități școlare. —

Cu ocaziunea onomastice Escelenței Sale episcopului *Mihail Pavel* s'au ținut în *Beiuș* frumoase sărbări, atât la internatul de fete, cât și la gimnasiul român. Atât domni profesori împreună cu d-șoarele profesoare, cât și tinerimea studioasă au lucrat cu zel la aranjarea acestor festivități.

Festivitatea aranjată în 19 l. c. st. n. s'a ținut la internatul de fete, cu programul următor:

1. Mureșan: „Imn”, cor vocal executat de eleve.
2. Rădulescu: „Corbul și vulpea”, poezie rostită de V. Doros, elevă de clasa a III. elem.
3. Spindler: „Epheublat”, piesă de pian esec. de I. Gera, elevă de clasa I. civilă.
4. Szász: „Keten vagyunk”, piesă declamată de V. Egri, elevă de clasa III. civilă.
5. Donath: „Doamne ajută”, cor vocal executat de eleve.
6. Geibel: „Aus dem Walde”, poezie declamată de G. Ossian, elevă de clasa II. civilă.
7. Rossini: „La carita”, cor vocal și solo executat de eleve.
8. Mascagni: „Intermezzo”, piesă de pian cu acompaniament de armoniu, executată de C. Mureșan, elevă de clasa IV. civilă și *.
9. Steiner: „Recurs pentru premiu”, piesă teatrală tradusă din limba germană. Persoanele: D-șoara Cordean: I. Sălăgian, elevă de clasa IV. civilă; Clelia, fiica ei: A. Nuțiu, elevă de clasa IV. civilă; d-șoara Gusta, croitoare: I. Bandici, elevă de clasa IV. civilă; Floare, țărancă: I. Darabanth, elevă de clasa IV. civilă; Verabrato, studentă în medicină: E. Cosma; Lena, servitoare: M. Gavra, elevă de clasa IV. civilă.
10. Cuvînt de încheiere, rostit de I. Bandici, elevă de clasa IV. civilă.
11. Musesescu: „Mulți ani”, cor vocal executat de eleve.

Sala a fost ticsită de lume, și succesul peste așteptare. Toate punctele au succes peste așteptare. Publicul s'a depărtat încântat și pe deplin mulțumit. La pomenirea numelui Escelenței Sale, ca fondator al acestui internat, întreagă sala a izbucnit în urale bine simțite.

În 20 l. c. st. n. după sfînta liturgie s'a ținut apoi o ședință festivă în sala gimnasiului gr-catolic român din loc. Harnicii membri ai societății de lectură „Samuil Vulcan” au făcut pregătiri vaste într-o sărbătoare onomastice marelui regenerator al gimnasiului. Eată și programa acestei ședințe festive:

1. Marș, executat de orchestră.
2. Cuvînt de deschidere rostit de dl conducător al societății S. Bulc, prof. gimn.
3. „Mulți ani”, cor. vocal.
4. „Fulgere”, poezie de G. Coșbuc, declamată de dl V. E. Moldovan, cl. VII.
5. Vals, cântat de orchestra studenților.
6. „A fogoly Lengyel”, poezie declamată de dl I. Filip, cl. VII.
7. Conștiența, cor vocal.

— Dar' bagă de seamă și tu, Ivan Andrejew, — a zis unul dintre prieteni, — nu cumva s'ei te înhațe și pe tine.

— D'apoi cum, rogu-te?

— Simplu de tot. Ția au defraudat și comitetul de supraveghere a închis ochii. Ori nu ai subscris și tu conturile?

— Se 'ntelege că le-am subscris, dar' ce are a face? — a ris Andrejew.

— Conturile 'mi-le-au adus aici în prăvălie și eu le-am subscris. Ce știu eu, ce era în ele... Dacă 'mi-ar pune cineva înainte o scrisoare, în care s'ee scris că am ucis pe cineva, aș subscrie-o și pe aceea. Eu nu am timp să silabizez toate fireciliturile. Apoi fără de ochelari nici nu vîd nimica.

După ce au discutat din fir în pîr bancruta casei de păstrare și verosimila soarte a lui Petru Semjonovici, Andrejew și prietenii săi s'au dus la un cunoscut al lor, care s'ebra cu mare ospet zăua numelui nevastei sale. Și aici bancruta forma obiectul conversaiei.

Îndeosebi Andrejew rostia aspră critică asupra manipulei de bani. El, — zicea dînsul, de mult prevăzuse catastrofa, cu zile înainte a știut că la casa de păstrare nu merg lucrurile în ordine. În discursul bencheturii a înșirat o grămadă de irregularități, despre cari dînsul avea cunoștință.

— Dacă d-ta toate acestea le-ai știut, de ce nu ai făcut arătare? — l'a întrebat un oficer ce era de față.

— Nu numai eu le-am știut toate acestea, — a răspuns Andrejew, — ci vorbia

8. „Împăratul și fiul său” de Speranță, predată de dl I. Ciurdar, cl. VIII.

9. Piese musicale românești, preluate de orchestră.

10. Marș, de orchestră.

După frumosul cuvînt de deschidere a fost dat numărul public adunat a se delecta în frumoasele piese preluate de corul și orchestra studențescă.

Întru adevăr merită laudă atât conducătorii, cât și membrii.

Poesiile bine alese și frumos preluate au fost puncte de forță ale festivității.

Punctul 7 la dorință generală a trebuit repetat.

Publicul beiușan a dovedit cu ocaziunea asta un deosebit interes față de producțiile tinerimii.

Cu asemenea forță se poate pași curagios la aranjarea festivităților proiectate pentru ocaziunea sfîrșirii noului steag al gimnasiului.

Chestiuni școlare.

Adunarea învățătorilor din tractul Ludoșului.

Mureș-Ludoș, 20 Noembrie n.

În 31 Octomvrie a. c. s'a ținut adunarea de toamnă a învățătorilor din despartământul Ludoș, în școala din Hădăreș, la care au luat parte toți învățătorii acestui despartământ.

Mai înainte s'a ținut prelegerea practică de dl învățător Georgiu Deac cu băieții din școala sa. — Tema i-a fost: „Cele cinci simțuri” și a succes peste așteptare de bine.

După ce s'a terminat prelegerea practică, s'au dimis băieții acasă, ear' dl președinte Ioan Coman a deschis adunarea prin o vorbire frumoasă și acomodată.

După verificarea procesului verbal al adunării precedente, — a urmat cetirea disertației „Pomăritul în școala de repetiție” prin George Negruțiu, carea atât după cuprins, cât și după formă s'a adevărit de bună, aducîndu-i se digertantului mulțumită protocolară.

În adunarea desp. Ludoș din 16 Oct. 1898 s'a adus conclud că adunările s'ee s'ee odată cu sinodul protopopesc, primăvara în Ludoș, ear' toamna în provincie. Agadar adunarea de primăvară se va ține în Ludoș, la care învățătorul Ludoșului Vasiliu Morariu va ține prelegere practică din limba română.

Dl Ales. Macarie, invet. din Iclănză s'a însărcinat, ca pe adunarea proximală să se pregătească cu disertație de ori-ce cuprins.

Vasiliu Morariu,
învățător.

Adunare învățătorescă în Alecuș.

Din un lung raport sosit dela secretarul despartământului *Biei*, al Reuniunii inv. gr-cat din arhiepiscopia *Alba-Iulia* și *Făgăraș*, scoatem următoarele: Adunarea de toamnă a acestui despartământ s'a ținut la 18 l. c. în școala cea nouă din *Alecuș*. Prezenți au fost 12 inv. din 15. Din tractul *D-Sân-Mărtinului* nu a participat nici un învățător, deși acest tract este afiliat la al *Biei*, și deși respectivii învățători au fost încunoștințați la timp. — Mai înainte s'a celebrat serviciul divin împreună cu parastas pentru învățătorii decedați, prin cooperatorul local dl *George Micu*. — Adunarea s'a deschis la orele 10 prin o vorbire potrivită a președintelui. Prelegere practică a ținut dl *Petru Andreia*

cu elevii școlii locale. Tema i-a fost „Cănele și lupul” și s'a judecat ca bine tractată. Din raportul secretarului s'a constatat că despartământul desvoaltă activitate multumitoare. În comitet au fost realeși: președinte *Teodor Pănzaru*, inv. prim. în Sânel; secretar *Demetriu Lazar Todoran*, cant. inv. în Căpâlna; inf.; cassar *Ioan Ignat*, inv. în Spini; bibliotecar *Petru Suciu*, inv. în Iclod. — Relativ la achitarea abonamentului pentru „*Foia Școlastică*” se ia hotărîrea, ca s'ee rugate senatele școl. s'ee solvească din cassa școlară acel abonament. — Disertația dlui D. L. Todoran, „*Insemnătatea bibliotecilor și corurilor populare*”, s'a aflat potrivită și s'a recercat disertantul s'ee publice în vre-un ziar. — Disertația din foia pedagogică a dlui P. Pop, inv. în Bia asemenea a fost bună. — Adunarea de primăvară se va ține în Valea-Sasului, unde vor diserta D. L. Todoran și Ioan Ignat și va prelege Basiliu Decean. — Pentru adunarea generală din *Blaj* s'a înștiințat cu o disertație D. L. Todoran. — Afară de D. G. Micu și 6 poporeni, numai cei 12 inv. au participat la această adunare interesantă.

Convocare.

Reuniunea inv. rom. gr-or. din despartământul protopopesc al *Hălmașului* își va ține proxima adunare la 21 Noembrie (3 Decemvrie) 1899, în comuna *Ciuciu*, pe lângă următoarea

Programă:

1. După celebrarea sfetei liturgice chemarea duhului sfînt și parastas pentru decedatul coleg *Ioan Sida*.
2. Prelegere practică din religione, de inv. *Toma Crainic*.
3. Cuvînt de deschidere presidial.
4. Constatarea membrilor prezenți.
5. Reflexiuni asupra prelegerii.
6. Raportul biroului.
7. Pertractarea rescriptelor primite dela comitetul central.
8. Discusiunea temei: Esamen și esaminatori.
9. Cetirea operatelor și alegerea unei comisiuni pentru cenzurare.
10. Încasarea taxelor curente și restante.
11. Propuneri și interpelări.
12. Defigerea timpului și locului adunării viitoare.
13. Închiderea adunării.

Notă: Pentru membrii cari sosesc în preșară s'au făcut dispozițiune de încautirare.

Hălmașiu, la 2/14 Noembrie 1899.

Mihail Vidu,
președinte.

Revistă esternă.

Răsboiul în Africa-sudică.

Capitulația *Ladysmith*-ului nu e confirmată nici până acum din partea cea mai competentă, anume din partea oficiului de esterne al Angliei, dar' nu e nici desmințită. Știrea despre capitulație se ține tare și în Anglia. Mai nou o anunță „*Evening-Herald*” din Dublin. Acest ziar e informat, că predarea lui *White* a urmat în 15 l. c. și că cauza principală a fetei lipsa de disciplină la trupele engleze.

Depeșele sosite azi din orașul *Cap* (cari deci au trecut prin cenzura engleză) anunță numai atîta, că generalul *Joubert* a plecat dela *Estcourt* spre sud cu toată forța sa armată și că *Burii* au sistat impresurarea și bombardarea *Ladysmith*-ului.

Aceasta însă se pare a indica că-derea împlinită a *Ladysmith*-ului, de oare-ce nu se poate presupune, că *Joubert*, după-ace a impresurat orașul în decurs de o lună, fără de nici o cauză s'ee sisteze impresurarea și s'ee plece, lăsînd în spate o tabără de mii de soldați. Aceasta ar însemna a se băga între două focuri.

Se speră de altcum, că în curînd se va ști adevărul.

Înaintările *Burilor* la vest și sud, despre cari am amintit ieri, se constată prin depeșele de azi.

Din toată lumea.

Împăratul *Wilhelm* în Anglia. — Amina-rea procesului *Zola*. — Procesul con-juraților.

În 21 l. c. s'a dat un prînz de gală în palatul *Windsor*, în onoarea părechi împărătești. Au fost invitați toți ambasadorii puterilor străine.

Judecătoria de *Versailles* a ordonat s'ee aminat procesul lui *Zola*, din motiv, că guvernul a subternat la senat proiectul de amnestie, care privește și acest proces. Proiectul de amnestie a fost depus la senat în 17 l. c.

La senatul francez continuă pertractarea procesului conjuraților. Mai în urmă a fost ascultat *Guerin*. El a declarat, între altele, că s'a conjurat cu soții s'ee elibereze *Francia* de *Jidani* și a lăudat pe prințul de *Orleans* din cauză că simpatizează cu toți antisemiți.

Cronica zilei.

Sibiu, 23 Nov. n.

Memento. 25 Noembrie: Convenirea socială, împreună cu dans, a tinerimii române din Sibiu, în sala casinei internaționale.

26 Noembrie: Teatrul în *Panciova* în favorul noiei parohii gr-or. a *Românilor* des-părții de biserică s'eebească.

28 Noembrie: Reun. inv. gr-cat. despărț. Pogăceaua, adun. gen. în *Sângiorgiu-de-Câmpie*.

30 Noembrie: Reuniunea învățătorilor din diecesa *Caransebeș*, desp. *Oravița*, adunare generală în *Oravița-montană*.

Tricolorul românesc. Se știe, că în contra preoției din *Bucovina* slujbașii lui *Bourguignon* au început adevărată haită pentru-că convocaseră și luaseră parte la meetingul de protestare în contra mărșevienilor lui *Arcadie*. Știut e și aceea, că tricolorul românesc e persecutat în *Bucovina* ca și la noi.

În cursul anchelei în cauza convocării și ținerii meetingului, comisiunea a făcut imputare preotului *Popșoru* din comuna *Frumosul*, că-i decorează salo-nul cu steag tricolor român. La aceasta preotul a răspuns următoarele:

„Cînd moșul meu jurase sub steagul tricolor, cu alți 40.000, la *Blaj*, credință împăratului, și cînd moșul meu luptînd sub acest steag, a murit în anul 43 pe câmpie în luptă contra Ungurilor răsvăritor, atunci era acest steag bun și stimat, dar' acuma e hui-duit de toți”.

Castelul „*Achileion*” din insula *Corfu*, fost al răposatei împărătese *Elisabeta*, l'a cumpărat un Englez cu 1.000.000 de franci.

— Oh, Dumnezeu meu, doar' la treaba asta nu numai eu singur sînt părtaş. Orașul întreg era dator bănei, — a strigat Andrejew, mirîndu-se de înfruntare. Plătese — regulat — cametele și am de gînd să plătesc și capitalul. Apoi nici nu eu însumi am cerut banii ăia, ci 'mi-i-a pus în cărcă *Petru Semjonovici*, care ar fi privit refuzarea drept neîncredere din partea mea. Tocmai voiam s'ee clădesc o moară, am primit deci banii.

— Eată, poți să 'ntelegi acum și d-ta, că numai băieții și măgarii lucră astfel. De altcum nu te irita înzădar. De sub cercetare cu greu te vei pute scoate, dar' e de sperat, că te vor achita.

Calmitatea secretarului a liniștit încâtva pe Andrejew. Reîntorcîndu-se în prăvălie și-a aflat acolo prietenii. Au început să bea, s'ee mînce caviar și s'ee filosofeze. De perchisițiune și-a uitat aproape de tot și numai aceea îl mai neliniște, că după spaima din noaptea trecută i-a ologit piciorul stîng, ear' stomacul nu prea voia să funcționeze regulat.

Seara o nouă săgeată lovi pe Andrejew. Reprezentanta orașenească a ținut adunare generală estraordinară, care a enunțat că toți acei funcționari ai casei de păstrare, cari sînt puși sub acuză, au s'ee fie eșchiși din reprezentanță. Dimineața i-s'a intimat apoi și o scrisoare, în care era provocat s'ee ab-zică dela oficiul de epitrop al bisericeii. (Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Defraudarea

de

— Antoniu Tehechow. —

Petru, Semjonovici directorul casei de păstrare orașenești, prim-comptabilul, ajutorul acestuia, împreună cu alți doi ampoliați, au fost deținuți de poliție în miez de noapte și duși în prisoare preventivă.

În dimineața următoare acestui eveniment comerciantul Andrejew, membru în comitetul de supraveghere al casei de păstrare, împreună cu câțiva prieteni ședea în prăvălia dînsului și vorbia astfel:

— Toți sîntem în mîinile lui Dumnezeu. Soartea nu 'gi-o poate evita nimenea. Azi mai gustăm cu deliciu caviarul, și mâine, cînd nici nu gîndești, te duc în închisoare, ajungi la toag de cerșitor, ori mori chiar. Nu este nimic nou sub soare. Eată, aci e de exemplu *Petru Semjonovici*.

Cei câțiva prieteni mînceau și beau și ascultau la observările de profund înțeleș, cari eșiau din gura lui Andrejew, apoi descriau rușinea, nătangia lui *Petru Semjonovici*. Da, directorul casei de păstrare ieri era încă om de mare autoritate și stimat de toată lumea. Ear' azi...

— De altcum, — continuă Andrejew, — așa le trebuie miserabililor. Dacă au defraudat, apoi iee-și acum pedeapsa.

despre ele orașul întreg. Dar' și de altcum eu nu am timp să alerg pe la judecătorii.

Nu preste mult Andrejew s'a dus acasă, ca s'ee doarmă una, apoi cu puteri înite s'ee se reîntorcă la petrecere și până la miezul nopții s'ee joace preferans. Când apoi noaptea tîrziu s'a dus de nou acasă, îl aștepta o întreagă serie de surprinderi neliniștitoare. Bucătăreasa, care-i deschisese ușa, era palidă ca moartea și așa de tare-i dîrdăiau dinții, încât n'a fost în stare s'ee rostească nici un cuvînt măcar. Nevastă-sa, *Elisafeta Trosimowna*, o femeie groasă cu pîrlul pornit spre cărîmfire, ședea pe divan nemîșcată, apoi a privit înaintea sa aproape ca eșită din fire. *Wassili*, feciorul cel mai mare, care încă era palid și agitat, umbra în jurul mamei sale cu un pîhar de apă.

— Da ce s'a întîmplat eară? — întrebă Andrejew ciudat.

— Chiar acum fu aici judele de investigațiune cu poliția, — a îngînat *Wassili*.

Andrejew și-a rotit ochii prin odaie. Pe dulapuri, pe mese, pe paturi se vedeau bine urmele perchisițiunii de mai înainte. Cîteva clipite Andrejew a stat ca înmărmurit, apoi a căzut pe divan, căci nu se putea ține pe picioare. Cum își îngropa acum fața în perină, i'a trecut pe dinaintea ochilor trecutul seu, în care nu putea să afe păcat, dar' care totuși era destul de lung, pentru-că s'ee l'aducă în conflict cu legea.

— Totul e absurditate! — Astfel se trudia s'ee se consoleze și s'a sculat. — De

sigur m'ee va fi calumniat cineva. Măne voui și face numai decăt arătare contră-i, pentru-că altă-dată s'ee și peardă pofta de așa ceva.

După o noapte nedormită mîne-zi Andrejew s'a dus în prăvălie, unde a aflat dela clientela sa că procurorul a dispus arestarea și a vicedirectorului și a cassarului casei de păstrare. Această veste nu a produs în Andrejew neliniște, căci era convins că l'au calumniat și că judele de investigațiune nu va uita în curînd perchisițiunea ținută la el, îndată-ce va fi subternată arătarea.

La 10 ore înainte de amiază s'a dus la oficiul poliției și acolo a spus încet unui secretar următoarele:

— *Vladimir Stepanici*, dar' ce tractare e asta față cu mine? Ce m'ee privește pe mine, că alții au furat? Azi-noapte la mine a fost perchisițiune domiciliară. Ori a intrat doară satana în oamenii ăștia? de ce nu m'ee lasă pe mine în pace?

— De aceea, pentru-că omului nu-i este permis s'ee fie bou! — a răspuns liniștit secretarul. — Omul s'ee și deschidă ochii și înainte de a subscrie ceva, s'ee se uite că ce subscrie.

— S'ee m'ee uit? O mie de ani de m'aș uita la conturile alea, totuși nu aș 'ntelege din ele nici o literă. Ori sînt eu doară contabil? Mi-le-au pus înainte și eu le-am subscris.

— Permite-mi observarea, că d-ta împreună cu tot comitetul de supraveghere ești foarte compromis. Fără nici o garanță d-ta ai scos din bancă 19.000 de ruble.

Antoniu Pepdan, paroh în Letamare, e numit protopop în tractul Letamare al dieceei gr-cat. a Orăzei-mari.

Di căpitan Boteanu din regimentul 6 de infanterie »Mihailu Viteazul« a fost atârnat pe timp de doi ani în armata belgiană, pentru a studia metodele și practica instrucțiunii trupelor.

La mormântul lui Eminescu. Luni, în ziua de Sănu-Mihailu studenții din București au mers în procesiune la mormântul poetului Eminescu din cimitierul Bellu, unde după discursuri frumoase asupra meritelor literare ale poetului, au depus pe mormânt o frumoasă cunună de lauri.

Sămânță de arbori. Un exemplar al conspectului compus în ministerul de agricultură despre sămânțele de arbori (pădure) înștiințate de vânzare pe toamna anului 1899, se află deus la biroul camerei comerciale și industriale din Brașov, unde cei interesați pot lua privire în el.

Lator Sándor, vicecomitele comitatului Maramureș, alaltăieri a fost ales deputat dietal, având se reprezentare orașul Sighetul-Marmăției. Széll are cu un mameluc mai mult.

Calcularea în coroane, precum se știe, intră în vigoare, în mod obligatoriu, la 1 Ianuarie 1900. Pentru evitarea erorilor în indicarea valutei se face atent publicul, că indicațiunile ca »val. austr.« ori »valută austro-ungară« sunt strict oprite, având a se scrie sumele per »coroane« (cor.) și »filiere« (fil).

Andrei Bugariu, interpret pentru limba română la judecătoria cercuală din Mădăraș (Băna), în 17 Nov. a răposat în etate de 42 ani.

Aruncul bolnavilor. Cu începerea din 1 Ianuarie 1900 contribuții de dare vor avea să sosească un nou arunc pentru îngrijirea bolnavilor. În schimbul acestui arunc spesele împreună cu îngrijirea bolnavilor săraci în diferitele spitale din țară le va suporta pe viitor vistieria statului și nu comunele, ca până acum.

Camera comercială din Brașov aduce la cunoștința esporturilor de pe teritoriul ei, că informațiunile asupra referințelor comerciale și asupra capacității de credit a comercianților din străinătate dă gratis și cu date sigure biroul numitei camere.

Dela aceeași cameră se face cunoscut comercianților, industriașilor, etc. de pe teritoriul ei, că dacă doresc să-și fructifice preț-curanțele cu marce de ziare, în sensul unei ordinațiuni a ministrului de finanțe trebuie să-și ceară spre acest scop licență dela competența direcțiune de postă și telegraf.

Hymen. Alesandru Putici, învățător în Ianova, și d-șoara Sidonia Nida din Arad — fidanțați.

Oficiile de vamă din portul dela Fiume, numite până acum »II. számu tárházi m. kir. fővármihvatali kirendeltség« și »fiumarai m. kir. fővármihvatali kirendeltség«, conform unei ordinațiuni a ministrului de finanțe vor avea pe viitor numirea: cel dintâiu »m. kir. fővármihvatali kirendeltség a Salvatore rakparton« (pachetul reg. ung. de vamă de pe cheul Salvatore), ear' al doilea »m. kir. fővármihvatali kirendeltség a Baross kikötőben« (pachetul reg. ung. de vamă din portul Baross).

Concursuri școlare. Pentru îndeplinirea posturilor de învățători la școalele gr-or. din Laz (ppresb.) Buteilor), Șustra (ppresb. Belinului) și Șiria-Vilgău (prot. Șiriei), în dieceea Aradului, este scris concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, respective pentru Șiria cu termen până la 24 Decembrie v. n.

La postul de paroh gr-or. în Mely-Nádas, parohie de clasa III. în ppresb. Belinului, în dieceea Aradului, este scris concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Nouă cale ferată bulgară. Marti (21 Noembrie) s'a făcut deschiderea solemnă a liniei ferate Roman-Plevna-Șumla, în lungime de 333 chilometri.

In Fiume bănuie de vr'o două zile bora, orcan puternic, care îngreunează foarte mult comunicațiunea și periclitează chiar și viața pasanșilor prin oraș.

In Atena un teribil orcan și rupe de nori a cauzat Vineri esuări. O mare parte a orașului e sub apă, multe case sunt ruinată și numeroși oameni au căzut jertfă valurilor.

Ultima călătorie. Ficiorașul de 17 ani al proprietarului Iuliu Pap, a fost aflat mort în hotarul Sătmăruului. Era student gimnasist băiatul și plecase pe jos să-și cerceteze părinții. Se crede, că a fost împușcat de cutare năimii.

Pericetăul ciumei. Din Fiume se raportează, că pe vaporul Memfi al societății Lloyd, sosit dela Constantinopol, înspecția medicală a constatat casuri de îmbolnăviri suspecte. Un chelar al vaporului suferea de febră tifoidă acută, ear' pe față i-se iviseră pete suspecte. Vaporul a fost trimis imediat în lazaretul

dela Martinschizza, ear' despre cas s'a telegrafat ministrului de comerț la Budapesta.

Un vrednic măiestru. Din Rechitova, în Bănaț, primim știrea imbușcătoare despre un vrednic măiestru, dl Petru Manciu, în Oravița. Acesta a învățat croitoria atât de bine și s'a pus la muncă cu atâta inimă, cât în scurtă vreme i-a eșit numele de măiestru iscusit, și la 1882 a fondat cea dintâi croitorie română în Oravița. Ear' purtând măiestria cu sîrguință și fiind omul cumpătat a ajuns la stare frumoasă și la cinste și mai frumoasă. Și fiindcă dinșul a văzut dela sine ce isvor îmbelșugat este măiestria, nu încetă a predica poporului în toate părțile, ca să facă ce a făcut tatăl d-sale, adică să-și dea copiii la măiestrie. Ba, ca să îndulcească pe copii pentru măiestrie, a tipărit mai multe foițe cu icoana d-sale ocolită de medalii și diplomele ce le-a câpătat pentru hărnicie, și foițele acelea le-a trimis învățătorilor de pe sate, să le împărtească între școlari, cari văzându-le și cetind versurile de pe ele, să capete potiv pentru măiestrie.

Eată versulețul al 5-lea de pe foițele trimise de dl Petru Manciu:

»Băiețele tinerele,
Ascultă vorbele mele:
De vrei să-ți vină moșie
Mergi de la noiașă măiestrie«.

Dă Doamne să avem cât de mulți măiestri ca dl Petru Manciu din Oravița!

(Foaia Poporului).

Malție. De când căzu peste-un ciubăr
Spărgându-și capul beat,
Se zice că-i într'adever
Om foarte — însemnat.

MAI NOU.

Sinodul din Blaj.

— Prin fir telegrafic. —

Sinodul față cu operatul comisiunei de 27 a luat conclud, care se va comunica prelatului, ministrului de culte, nunțiatului și dieceselor sufragane. În conclud se motivează autonomia și independența bisericeii și se cere dela factorii competenți convocarea unei congres metropolitane mixte pentru organizarea separată de biserica latină din Ungaria.

Proces de presă.

În procesul de presă, intentat din partea dlui Dim. Magdu, redactorului dela »Tribuna Poporului«, dlui I. Russu Șiriana, curtea cu jurați din Oradea mare a adus ieri verdict de achitare, cu 7 voturi contra 5. Pertractarea a fost scârboasă, — după-cum ni-se scrie. Ungurii rideau, văzând cum se terfelese reciproc în fața lor doi — Români. Redactorul Russu a fost huiduit din partea tinerimei universitare.

Tribuna Literară.

După un cetit din »Convorbiri«.

De mult obicinuit-m'am să cetesc »Convorbirile Literare«, de pe atunci, când cea mai mare parte din scrisul acestei reviste nici nu-l înțelegeam.

Cetiam, luându-mă după »studenți«, după »cei mari«, deși înțelegeam numai doinele, strigăturile și baladele ce publica, a căror rost l-am învățat deodată cu limba, de-a valma cu copii dela noi din sat, cari învăț a vorbi, cântând și horind. Țăranul nostru învăță mult de-a rostul, de mic începe cu strigături, cu doine, povești și balade; dar' învăță tot numai ce-i place și aceasta face de are o memorie așa de bună și trainică. — Cipe de o sfântă aducere aminte, sunt acele când sosese acasă și aud copiii din vecini »chiuind« de »bădiță« și »leliță«, de dragoste, pe care ei nici n'o înțeleg încă; dar' o vor înțelege, vor afla-o de bună-seamă: simplă, curată și sfântă; așa cum nu e la oraș, așa cum nu e dat să o întâlnim și noi acestia, care fără voce și știre, am schimbat coarcele plugului cu o peană ruginită; câmpiile mănoase, dumbrăvile umbrite cu cărți prăvuite; truda trupului, care mai are și repaus, cu sbuciumările fără rind și capăt ale sufletului!

Fleacuri! Cum am și început? Ei da! Nu pricepeam decât doinele și baladele; mai rideam une-ori și de nezdărniciile lui Don Chișot, talmăcindu-mi multe și desemnurile, ce preserau textul. Cu timpul început-am a ceti nu numai numerii zilelor mele, ci și alții din vremile de mai nainte, până sus la obirșia lor. De multe-ori închideam colecția c'un fel de ciudă și manie; eram prea atins în dragostea mea de ardelean; vedeam că e drept în scrisul lor și chiar aceasta nu-mi plăcea; prea mă silea să

văd linii întunecoase în icoanele bărbăților nostri mari și slăviți de toată suflarea ardelenescă.

Dar' credințele naive și de copil se sting și în butul bătrânilor, credeul nostru, al tinerilor gimnasiști, era glasul »Convorbirilor Literare«. Cărțile de rugăciuni le schimbam cu Eminescu, Vlăduț și Coșbuc; istoriile, cărora se închinau părinții nostri, cu Odobescu, Slavici, Delavrancea și alți scriitori.

Din inimi s'a stins credința în D-zeul părinților nostri, neafată e și dragostea de neam, dragostea aceea, ce o aveau părinții nostri, cei ce nu știau vorbi românește.

Noi știm! cel puțin așa credem, așa ne spun chiar și »Convorbirile Literare« când scriu: »Activitatea literară a fraților nostri de dincolo se distinge prin o calitate, care lipsea cu desăvârșire mai nainte vreme: limba... Toemai acum rădăcirea de mai nainte e recunoscută de toți. Toemai acum, după 25 de ani... Acest de toți e o largă poartă și ori-ce măturie aș aduce să dovedeam »Convorbirilor« că ideile lor au pătuns și în Transilvania cu multă vreme mai nainte de împlinirea anilor 25, ele totdeauna vor arăta la această poartă măiestrită. De giaba le voi spune că »Slavici« a scris în zilele mai tinere, în »vremile de glorie« — cum numește »Familia« acele zile a »Convorbirilor«; — că nu e chiar azi nici vremea când Coșbuc al nostru scria în toate foile ardelenesti, vârsându-și ideile ca și azi în aceiași limbă românească. La ce se mai înșir? Această și »Convorbirile« o știu, o recunosc și aceia cari n'au știut nimic de poetul ardelenesc Coșbuc până-ce nu s'a făcut bucureștean. La ce se înșir și pe alții? »Convorbirile« nu vorbesc de »unii«, de »singuratici«, ci de »toți«, și acest »toți« e o largă poartă; deși pe toți nici »Convorbirile« nu-i poate ști, pe lângă toată bunăvoința ce ne arată, căci marea mulțime nu scrie, dar' poate că simte și cugăta mai adânc, deși nu poate ori nu îndrăznește să ne spună, că a ris ori a plăns.

Nici nu elipsă să recunoaștem pe »toți«, noi deducem »judecând după fragmentele întâmplătoare sau după cărțile ce ni-s'au trimis«, aceste ne arată, că »toemai acum rădăcirea de mai nainte e recunoscută de toți. Toemai acum după 25 de ani!«

Rădăcirea de mai nainte?! De ce nu socotim curentul latin, curentul vechiu, de ceea-ce a fost, de un curent firesc al acelor vremi, de un curent născut din împrejurări și nu împotriva lor?! Acum când el nu mai bate, când își doarme somnul veciniei, acum când nu mai trebuie să mai făurim arme împotriva lor, bine ar fi să-l socotim de ceea-ce a fost: o fasă necesară în evoluția vieții noastre culturale, o fasă peste care nu s'a putut sări și împrejurările date, a fost cu neputința să nu se nască, să nu dăinuiească, în Ardeal, mai mult ca pe airea.

Se știe cum Ardelenii au început curentul latin din zelul iubirii de neam, din iubirea aceea tină și puternică, ca o armă în contra protivnicilor latinității noastre, se știe cum acest curent a fost ajutat și mărit de școală unde se învăța latinește și cum a fost ajutat și de cinstea de poziția ce o avea limba latină în stat: era limba diplomatică, limba singură socotită cultă. Și în frământările renașterii, atunci când trebuia o carte, prima carte în limba română, în limba săracă și lipsită de expresii și numiri științifice; dascălii lor — crescuți în școli latine — ce traduceau știința pe române, erau siliți să împrăștieze limba cu expresii latine.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

»Buletinul societății geografice române din București«, pe trimestrul II și III. 1899, publicat de secretarul general George I. Lahovari. Buletinul acesta, în estensiune de 178 pagini 8° mare și 24 planșe admirabil reușite are următorul sumari: Partea I. Actele societății. (Referatul biroului către comitetul pentru sporișirea tirajului Buletinului până la cifra de 600 exemplare. Procesul verbal al comitetului, aprobând propunerea de mai sus. Darea de seamă anuală a secretarului general G. I. Lahovari către adunarea generală a societății geografice române, în ședința din 6/18 Martie 1899). Partea II. Conferințe și memorii. (Chestiunea terenurilor cu ape, postabile, la congresul de hidrologie, climatologie și geologie dela Liège în August 1898, conferința ținută în ședința societății geografice române din 18 Martie 1899 de D. C. Alimănișteanu, șeful serviciului minelor și al crierelor. — Les populations Danubiennes, Roumains et Bulgares, par le R. P. van den Gheyn, membre adhérent de la Société Royale de Géographie d'Anvers. — Une population congo-

laise: Les Magbettu. Moeurs et coutumes. La Belgique et le Congo. Laverin du Congo, par Victor Lévy, membre correspondant de la Société Roumaine de Géographie. — Literatura geografică a Transilvaniei până la finea secol. XVIII, studiu de Silviu Moldovan. — Călătorie împrejurul pământului, conferință ținută în ședința soc geografice române din 6/18 Martie 1899 de B. G. Assan, inginer mecanic. Partea III. Dosarul marelui dicționar geografic al României.

»Gazeta Săteanului«. Revistă ilustrată enciclopedică. Apare în București la 5 și 20 a fiecărei luni. Abonamentul 20 lei pe an. Anul al XVI-lea, nr. 19 din 5 Noembrie v. 1899 are următorul cuprins: Fermele model ale statului. — Lipsa de inițiativă. — Locuința și ecarele bunului gospodar. — Plantațiunile se impun. — Rolul plantațiilor. — Cronica agricolă. — Un interesant raport economic (urmare). — »Gazeta Săteanului« și fermele model. — Bibliografii. — Buletin comercial. — Necrolog.

»Liga Română«, revistă săptămânală pentru interesele culturale a tuturor Românilor. Apare în București în fiecare Duminică. Anul IV, nr. 44 din 7 Nov. v. are următorul cuprins: Un cuvânt, în chestia »Ligei«, de S. Perieteanu-Buzău. — Servicii negative de Delagruia. — Teara mea... de Gheorghiu. — Un răspuns dlui Dr. Cléantes Nicolaides de Virgiliu S. C. Naum și Petrescu Birina. — Decadența patriotismului în Franța. — Crisa recidivă. — Caracterisarea Ungurilor, (facută de Ugron). — Informațiuni. (Serisoarea comitetului național-studențesc din Iași, către domniile Urechii și Burada, scrisoarea dlui Dr. Rațiu, către președintele comitetului național stud. din Iași. Conferința națională din T-Severin.

»Revista de drept și sociologie«. nr. 1 din anul al II-lea are următorul sumari: D. Alesandrescu: Dobândă în diferitele timpuri și în diferite țări. — D. I. Dobrescu: Psihologia penală a țăranului. — A. D. Nicolau: Consecințele penale ale falimentului virtual. — D. N. Comșa: Conținutul administrativ. — D. Negulescu: Personalitatea morală. — I. T. Ghica: Proprietatea literară și artistică din punctul de vedere internațional. — A. Zeucianu: Asupra fundamentului juridic al estradițiunei. — St. Stătescu: Note și discuții. — G. G. Mironescu: Jurisprudență (analiză).

VIAȚA SOCIALĂ.

Petrecerea tinerimei.

Abia s'a răspândit vestea despre petrecerea, ce o va aranja Sămbătă seara tinerimea română din loc și deja familiile române se găsesc cu dinadinsul. Dorul de o viață socială mai consolidată se observă deja cu bucurie. Și apoi scopul măreț și atât de potrivit, pentru care tinerimea a destinat venitul curat de sigur va fi cel mai puternic stimulent pentru toți Români de bine, ca să contribuie cu dragă inimă la succesul atât moral, cât și material al petrecerei.

Întru-cât s'ar afla maritimoiși donatori și afară de cei invitați special, comitetul aranjator anunță, că ofertele binevoitoare sunt a se adresa la: dl Eugen Vancu, funcționar la »Albina« sau la dl Vasile C. Osvald, la »Tribuna«.

Din Lugoj.

Tinerii plugari și meseriași români din Lugoj invită respectuos la petrecerea de joc ce o vor aranja Sămbătă, în 13/25 Noembrie 1899, la hotelul »Concordia«. Începutul la 1/8 ore seara. Prețul de intrare: pentru persoană 50 cr., pentru familie 1 fl. 20 cr. Venitul e destinat pentru flamura plugarilor.

A apărut.

Protocoloalele congreselor estrordinare naționale-bisericești convocate la Sibiu pe 17/29 Decembrie 1898 pentru alegerea de Metropolit și pe 16/28 Maiu 1899 în cauza întregirii venitelor preoțești. Edițiunea metropoliei.

FELURIMI.

Biserica și biblioteca română din Paris.

Căți Români oare vor ști că la Paris există o biserică și o bibliotecă românească? De sigur puțini; și încă mai puțini cunosc începutul și rostul acestor instituțiuni naționale.

Biserica mai este din când în când vizitată; bibliotecă nici-o dată. Doamnele române și un singur student, fiul unui fost mare bărbat și distins profesor la facultatea de drept din București, sunt singurii prieteni credincioși ai bisericeii. Biblioteca n'are nici unul.

Să fie bine înțeles, cel-ce scrie aceste rânduri nu este un pravoslavnic. Dar' în același timp scriitorul acestor rânduri, are un cult, o religioasă: viitorul neamului românesc. Și ca atare, cunoscând că dătează acest neam bisericeii române, altarul credinței s'a identificat, în luptele veacurilor, cu însăși existența neamului românesc. De se bagă bine

de seamă biserica noastră este mai mult o instituțiune națională istorică. Și că așa trebuie să fie, — un fapt între multe alte, — revoluționarii dela 48 fugind la Paris, fundează, aici, întâiu o biserică și alături cu ea o bibliotecă.

Și astăzi, cine visează mica dar' frumoasa biserică și biblioteca din Rue Jean de Beauvais, își evocă cu putere, splindida epopee a redeșteptării noastre naționale.

Fugind de urgia timpului, revoluționarii din 48, patrioții omprabili prin credință și sacrificiu, se găsesc, în urmă la Paris și în frunte cu părintele Josafat, dela Sf. Sava fundează biserica. Biblioteca se fundează din stăruințele lui Dumitru Brătianu. — Și vor rămâne de sigur istorice, slujbele bisericești, din capela din Rue Racine — primul local al bisericeii noastre, — unde patrioții se adunau spre a auzi știrile din țeară, rapoartele neobosiților agenți pe lângă diplomația europeană și spre a lua cuvântul de ordine pentru munca și datoria lor. În acel mic local s'au auzit accente sublime de patriotism, de devotament și s'a întocmit în bună parte temelile actualului stat românesc. Plu-tește încă în atmosfera acestei instituțiuni românești, din Paris, marea figură istorică a lui Nicolae Bălcescu și apoi rind pe rind generațiunile s'au succedat și amintirea lor este încă puternică. După cei dintâiu vin în urmă: Vasile Boerescu, Costaforu, Alesandru Lahovari și alții alții. Și mult încoace aproape de noi: Misu Seulescu, Barbu Delavrancea și toți colegii lor distinși. Și cei-ce se interesează de această frumoasă pagină a istoriei noastre contimporane, pot vedea și astăzi în Palais de Justice camera, în care se adunau, în fiecare Sămbătă seara, Săulescu, Delavrancea și prietenii lor, spre a-și asculta reciproc conferințele și a se forma în dorul comun, al propășirii neamului românesc. Și ca o reflexiune cu totul în acest ordin de idei: ce ar fi fost oare dacă în inteligența și talentul unui Barbu Delavrancea, și-ar fi găsit, în timp oportun, spriginul unui generos, care să-i acorde o bursă?

S'ar fi perdut pentru țeară un talent și ar fi fost păcat. Căci tot secretul marilor generațiuni ce ne-au venit din Paris, a fost solidaritatea Românilor și concentrarea lor în jurul unei instituțiuni, unde, se încurajau, se susțineau reciproc și reciproc se formau pentru viitoarea lor datorie de români și patrioți. — Dacă-i așa atunci, pentru-ce astăzi trăiesc aici separate, biserica și biblioteca deoparte, și colonia românească de altă parte? Pentru-ce românii nu-și mai formează din aceste instituțiuni centrul lor de recunoaștere și de îmbărbătare? — De sigur nu pentru-că sunt cu mult mai mulți astăzi, ci pentru alte cauze. — Și în primul rînd pentru-că țeara nu se mai interesează de acest lucru. Biblioteca a rămas la același vechiu număr de cărți; ba încă astăzi cărțile sunt mai puține. Abia se numără 754 de volume. Și mult timp antiquarii de pe cheul Senei, au vîndut cărți care purtau sigilul bibliotecii române. Dovadă, actualul ministru al lucrărilor publice, Dr. Istrati, a cumpărat odată, o astfel de carte cu 50 de bani.

Trăește încă martorul care îl însoțea atunci. Și se cunosc încă multe casuri de așa fel. — Dar' acele timpuri urite au trecut. Astăzi slujba bisericească se face de părintele Georgescu cu o deosebită îngrijire și corul este remarcabil; două motive puternice care rețin pe puținii Români în jurul bisericeii.

Biblioteca este în regulă. Are catalog, are bibliotecar. Dacă țeara s'ar interesa. Dacă fiecare moment important al vieții ei intelectuale, literare, politice, ar fi reprezentat aici biblioteca, Români din Paris, ar avea un interes pentru ea. Și prin acest singur fapt, s'ar întâlni pe un teren comun, s'ar cunoaște, s'ar relua acele vremuri bune, în care Români din Paris, nu uitau un minut că lucrează pentru țeară și neam.

Iadeverata forță a conducătorilor unui popor, este să nu se peară în lucrurile mari, uitând pe celelalte, sau vice-versa, ci se păstreze o justă proporție pentru toate.

(Constituționalul).

Sir. H.

Sosiți în Sibiu.

La 23 Noembrie n. 1899.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Voinea, protopop, Novotni, Gutt, căpitani din Brașov; cav. de Sernhum, căpitan, Dr. Baron Egy-Net, privatier, din Viena; de Geldner, fabricant din Galați; Tolnay, avocat din Arad; Adler din Arad; Lang din Agnita; Szahner, Fischer, Kohn, Grossmann din Budapesta, Fuchs, Klamtasch, Treucsa, Tseppner, Singer, din Viena, comercianți.

Hotel »Neurhner«: Dr. Ilancz, notar public, Kreitz, fabricant, din Hunedoara.

Hotel »Meltzer«: Maria Popescu din București; Fărcășan cu soția din Rimnic, Keresz-

tessy din Tîrgul-Murșului, Jakab din Viena, comercianți; Hajden cu soția, preot din Sebeșul-săseș.

Pentru redacție și editură răsponeabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Mătasă de bal 45 cr.

(BALL-SEIDE)

până la 14 fl. 65 cr. metru — din fabricile mele proprii —

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vârgată carré, mustați, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și deseneuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 47-52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătăsă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

| fondată la anul 1868 |

în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 (edificiul propriu).

asigură pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

contra pericolului de foc și exploziune:

clădiri de orice fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile, vestimentație, rufe, cărți și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de rețită

pe viața omului:

în toate combinațiunile ca asigurări pe casul de moarte, cu termene fixe, asigurări cu plățile de două ori a capitalului, asigurări de copii, de zestre, rente viagere etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Acest fel de asigurare a vieții a cucerit în Germania un teren vast, astfel că numai în anul 1897 s-au încheiat asigurări de soți în valoare de peste 115 milioane mărci (188 milioane coroane). Condițiunile „Transilvaniei“ sunt foarte libere și corespund condițiilor băncilor mari din imperiul german. Se recomandă în special preoților, investitorilor și economilor noștri dela sate, precum și funcționarilor etc.

Avere totală

fond de rezervă cu finea anului 1898: 985.222. cor. 58 bani.

activele cu finea anului 1899: 2.072.059 cor. 98 bani.

Stocul asigurărilor

în secțiunea asigurărilor asupra vieții cu finea anului 1898:

5293 polițe despre 7,750.000 coroane,

în secțiunea asigurărilor contra pericolelor de incendii
valori asigurate: 59,130.352 coroane.

Dela întemeierea institutului s'au solvit:

pentru desdaunări de incendii: 2,748.002 cor. 62 bani,

pentru capitale asigurate pe viață: 2,342.781 cor. 72 bani,

total 5,090.784 coroane 34 bani.

Prospecte și tipărituri se dau gratuit.

Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiunea în Sibiu, precum și la agenturile principale în Brașov, Cluj, Arad și Timișoara, asemenea și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

[207] 10-30

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cîsnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Pentru toate

6

sortirile la

loteria de binefacere

în favorul spitalului reuiniunei de poliție
nică din Budapesta

un los costă numai

I coroață.

Căștigul primei pal

în valoare de [55] 2-15

100.000

coroane

5 căștiguri à 20.000 cor. etc.,

pe cari, la dorință, direcțiunea
le răscumpără cu bani gata, pe
lângă detragerea à 20% din
suma valorii.

Prima sortire

irevocabil

la 4 Ianuarie st. n.

Comandă efectuește prompt:

Biroul loteriei de binefacere,
IV. strada Koszuth-Lajos nr. 1.

Cine vrea să câștige

400 mărci (circa 250 florini)

căștig lunar, *garantat*, cinstit și fără
risic poate se câștiga, aceia care își trimit
adresa și o marcă postală sub V. 21 la
Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-
Lindenau. [315] 15-52

Nr. 1593/1899.

[359] 2-3

Publicațiune.

Comuna Brateiu dă în arendă pășu-
natul său în estensiune de 400 jugere pe
timpul din 1 Ianuarie până în 31 Decembrie
1900, spre care scop se va ține *licitațiune*
publică *Mercuri*, în 29 Noembrie, la 10
ore înainte de amiază. Prețul de escla-
mare e 1500 fl. Informațiuni mai detaliate
se dau în cancelaria antistiei comunale din
Brateiu în timpul orelor de oficiu.

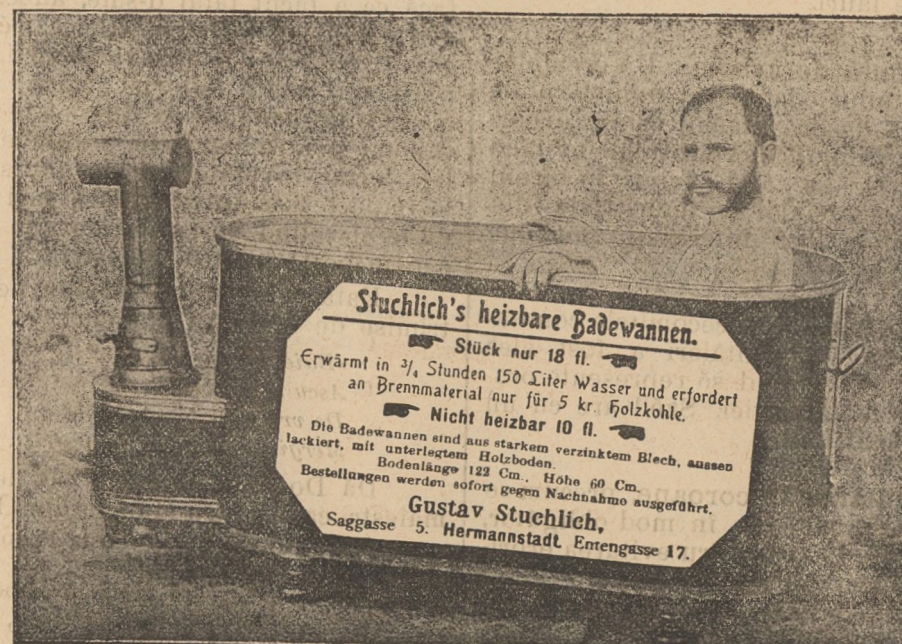
Brateiu, la 19 Noembrie 1899.

Antistia communală.

Pentru tipar responsabil: Isaiif Marschall.

[354] 7-20

Vane încălzibile 18 fl.

Vane neîncălzibile 10 fl.

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„...toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase se 'mi socot —
Cu mintea mea“

in

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 5 cr. per bucată

la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcei nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile

Instiintare.

Prin aceasta se deschide a XXI.

loterie filantropică reg. ung. de stat

al cărei venit curat, conform hotărârii prealabile a M. Sale ces. și reg. se va întrebuința spre scopuri de binefacere și de folos comun.

De căștigul curat al acestei loterii beneficiază: 1. Fondul pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor rămași după amplexii de stat săraci. 2. Spitalul general din Sărvár. 3. Reuniunea catolică pentru ajutorarea învățăcelor. 4. Culina populară din districtul V. al Budapestei. 5. Institutul de instrucțiune și educațiune din Buda-veche de sub conducerea călugărilor paulane. 6. Reuniunea orfanotrofiului regnicolar al „Crucei albe“. 7. Spitalul orășenesc din Zengg. 8. Mensa academică din Cașovia. 9. Reuniunea „Tabitha“ din Budapesta. 10. Filiala din Cluj a „Crucei roșii“ ungare.

Suma celor 7691 căștiguri fixate, conform planului de joc de mai jos, face **365.000 coroane, și anume:**

1 căștig principal	150.000 coroane	10 căștiguri à	1000 coroane
1 „ „	50.000 „	20 „	500 „
1 „ „	20.000 „	50 „	100 „
1 „ „	10.000 „	100 „	50 „
2 căștiguri à	5.000 „	1000 „	20 „
5 „	2.000 „	6500 „	10 „

Sortirea va fi irevocabil la 30 Decembrie 1899.

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la direcțiunea loteriilor în Budapesta (IX. Csepel-rakpart, semi-etaj) — la toate oficiile de dare și saline, la cele mai multe oficii postale și la organele instituite pentru vânzarea de losuri în toate orașele și localitățile mai însemnate.

Budapesta, la 1 August 1899.

[344] 4-6

Direcțiunea reg. ung. a loteriilor.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de romane și schițe.

Prețul 1 fl., plus 5 cr. porto.

Se poate procura dela

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut!

Bine apreciată

de întreagă

presa noastră.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășescă economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinții la stat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.